

Αρχείο
ΚΥΣΥΜ

Κύριο

Γιάννη Παπανικολάου

Γραμματέα ΚΥΣΥΜ

I.- Σχετικά με το θέμα του ωραρίου, κατά τη χθεσινή συνεδρίαση του ΚΥΣΥΜ, την εισήγηση του Υπουργού ΠΕ-ΧΩ-ΔΕ πάνω σ' αυτό και τις τοποθετήσεις συναδέλφων, σύμφωνα με τις οποίες η "αλλαγή λειτουργιών της πόλης" (μεγάλη πανάκεια το περιεχόμενο του όρου "αλλαγή λειτουργίας της πόλης") μέσα στην οποία είναι και η αλλαγή ωραρίου των καταστημάτων εκ της οποίας θα λυθεί το πρόβλημα του νέφους, (Κουλουμπής) ή θα μειωθούν οι τιμές των τροφίμων (Κατσιφάρας) κ.λ.π. έχω να παρατηρήσω, προς άρση κάθε παρεξηγήσεως, ότι βρίσκω την μεν εισήγηση ατελέστατη (αφού σ' ερώτησή μου ποιές είναι οι σημερινές ώρες λειτουργίας των καταστημάτων δεν πήρα απάντηση, ούτε στην άλλη ποιό ωράριο προτείνεται) για τις δε τοποθετήσεις έχω να διακηρύξω ότι με την αποδέσμευση του ωραρίου ευνοούνται μόνο τα πολυκαταστήματα (Σούπερ-Μάρκετ) κ.λ.π. και θα πληρώσουν το μέτρο οι μικρομεσαίοι καταστηματάρχες και οι εργαζόμενοι (γύρω στις 30.000 εργαζόμενοι και 10.000 καταστηματάρχες).

II.- Το γεγονός δε ότι οι καταστηματάρχες και εργαζόμενοι είναι τοποθετημένοι κατηγορηματικώς στο να μην αλλάξει το ωράριο (οι εργαζόμενοι θέλουν το κλείσιμο και την Παρασκευή τ' απόγευμα) δεν θέλουν ούτε την εφαρμογή του πενθημέρου οι εργαζόμενοι πείθει ακραδάντως ότι οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι διαβλέπουν τον κίνδυνο ότι με την αποδέσμευση θα τους κλείσουν τα πολυκαταστήματα, όπως συνέβη στη Γαλλία που 45.000 μικρομεσαία μαγαζιά έκλεισαν σ' ένα χρόνο και θα μείνουν στο δρόμο.

Ποιό είναι το σημερινό ωράριο

- Δευτέρα, Τετάρτη το ωράριο είναι συνεχές μέχρι τις 4 μ.μ. ,
το Σάββατο μέχρι τις 2 μ.μ. :
- Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή είναι διακεκομμένο 8-2 και 4-8 μ.μ.

Δηλαδή από τις 5 ημέρες τη βδομάδα μόνο οι 3 έχουν και απόγευμα.

Απ'αυτά, λοιπόν, τα τρία απογεύματα φορτίζεται το νέφος εξ αιτίας του κυκλοφοριακού των ημερών Τρίτης, Πέμπτης και Παρασκευής; Και δεν πείθει η παρατήρηση της κ. Βάσως Παπανδρέου ότι τις ημέρες που είναι κλειστά τα μαγαζιά τ'απόγευμα παρουσιάζεται η έντονη κίνηση των αυτοκινήτων τ'απόγευμα. Άρα δεν φταίνει τα τρία αυτά απογεύματα.

III.- Ύστερα απ'αυτή τη γενική εισαγωγή δίνω εκτενέστερα το ιστορικό του προβλήματος και τις απόψεις του Υπουργείου.

(Στις ρηξικέλευτες λύσεις δεν πιστεύω. Και ο κ. Κουλουμπής τον οποίο τιμώ δε μ'έπεισε πάνω στο θέμα. Επειδή δεν συνήθισα να πελαγοδρομώ καλό είναι να επαναφέρω τις θέσεις που σαν Υπουργός Συγκοινωνιών την άνοιξη του 82 είχα διατυπώσει.

1. Κατασκευή του Μετρό.
2. Κατασκευή του νέου αεροδρομίου (έχει κάποια σχέση).
3. Κατασκευή τουλάχιστον 10 ανισόπεδων διαβάσεων .
4. Κατασκευή του ΚΤΕΟ.

Και σήμερα ύστερα από 5 χρόνια που βρισκόμαστε ;)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΩΡΑΡΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ

1.- Με πρωτοβουλία του Υπουργείου ύστερα από προσφυγές των υπαλλήλων των Καταστημάτων του Λεκανοπεδίου Αττικής στο Υπουργείο Εργασίας κατά το Φθινόπωρο του 1982, κλήθηκαν οι ενδιαφερόμενες οργανώσεις σε κοινές συσκέψεις που έγιναν υπό την προεδρία του Υπουργού, κατά τις ημερομηνίες 1, 9 και 17 Νοεμβρίου 1982, προκειμένου να εξευρεθεί λύση κοινής αποδοχής για το θέμα αυτό.

2.- Οι απόψεις που διατυπώθηκαν καταχωρήθηκαν σε αναλυτικούς και κατά ομάδες οργανώσεων πίνακες.

"Από τα στοιχεία αυτά προέκυψαν τέσσερες βασικές θέσεις:

ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ:

Να παραμείνει το ωράριο όπως έχει, δηλαδή τρεις ημέρες στην εβδομάδα συνεχές και τρεις διακεκομμένο. Τη θέση αυτή την υποστηρίζουν οι εξής δεκατέσσερες εργοδοτικές οργανώσεις.

- 1) Εμπορικός Σύλλογος Αθηνών
- 2) Εμπορικός Σύλλογος Πειραιά
- 3) Εμπορικός Σύλλογος Εδωδιμοπωλών Πειραιά
- 4) Σύνδεσμος Ιχθυεμπόρων-Ιχθυοπωλών Κεντρικής Αγοράς Αθηνών
- 5) Συντεχνία Αρτοποιών Αθηνών και Περιχώρων
- 6) Συντεχνία Αρτοποιών Πειραιά "Η ΔΗΜΗΤΡΑ"
- 7) Ομοσπονδία Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Αθηνών
- 8) Γεν. Συνδ/νία Επαγγελματιών-Βιοτεχνών Ελλάδος
- 9) Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Παραγωγής-Εμπορίας Υφασμάτων
- 10) Σύνδεσμος Εισαγωγέων και Αντιπροσ. Αυτοκινήτων

- 11) Σωματείο Εμπόρων Επιβατικών Αυτοκινήτων
- 12) Σωματείο Κατ/ρχών Κουρέων-Κομμωτών
- 13) Εμπορικός Σύλλογος Ν.Ιωνίας
- 14) Σύλλογος Εκδοτών-Βιβλιοπωλών Αθηνών.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΣΗ:

Να καθιερωθεί συνεχές ωράριο λειτουργίας τέσσερες ημέρες την εβδομάδα και δύο ημέρες διακεκομμένο. Τη θέση αυτή την υποστηρίζουν οι εξής οκτώ οργανώσεις (επτά εργοδοτικές και μία εργατική).

- 1) Ομοσπονδία Παντοπωλών Πρωτεύουσας
- 2) Ομοσπονδία Παντοπωλών-Εδωδιμοπωλών και Οινοπωλών Ελλάδος
- 3) Ένωση Κατ/ρχών Κρεοπωλών Συνοικιών-Προαστείων Αθηνών-Αττικής
- 4) Σύνδεσμος Εμπόρων Κατ/ρχών Αθηνών (ΣΕΚΑ)
- 5) Ομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνικών Ενώσεων Αθηνών Αττικής
- 6) Ένωση Κατ/ρχών Ραδιοφώνων και Ηλεκτρικών Συσκευών
- 7) Ένωση Κρεοπωλών Κεντρικής Αγοράς και
- 8) Ένωση Υπαλλήλων Εμπορίου Τροφίμων

ΤΡΙΤΗ ΘΕΣΗ:

Να καθιερωθεί συνεχές ωράριο λειτουργίας για όλες τις ημέρες της εβδομάδας, από τις οποίες τις τέσσερεις ημέρες της εβδομάδας κατά τις πρωϊνές ώρες και τις δύο κατά τις απογευματινές ώρες. Τη θέση αυτή την υποστηρίζουν οι εξής εννέα οργανώσεις (επτά εργατικές και δύο εργοδοτικές):

- 1) Σύλλογος Εμποροϋπαλλήλων Αθηνών
- 2) Σύλλογος Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων Αθηνών
- 3) Σύλλογος Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων Πειραιά
- 4) Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδας
- 5) Σύλλογος Υπαλλήλων Βιβλίου-Χάρτου και Γραφικών Τεχνών
- 6) Σύλλογος Εμπορικών Επιχειρήσεων Ειδών Υγιεινής-Υδραυλικών-Θέρμανσης
- 7) Σύλλογος Υπαλλήλων Ιχθυοπωλείων Αθηνών-Περιχώρων

8) Σύλλογος Παντοπωλοῦπαλλήλων Πειραιά και

9) Σύλλογος Εμπορίας Δίσκων και Κασσετών Αθηνών-Πειραιά

Οι παραπάνω τρεις θέσεις συνοδεύονταν από τον απαράβατο όρο ότι το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων θα πρέπει να ταυτίζεται με τις ώρες εργασίας του προσωπικού (δεσμευμένο ωράριο).

ΤΕΤΑΡΤΗ ΘΕΣΗ:

Να καθιερωθεί συνεχές ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων για όλες τις ημέρες της εβδομάδας, με αποδέσμευση όμως του ωραρίου λειτουργίας αυτών και από το ωράριο εργασίας του προσωπικού, δηλαδή οι ώρες λειτουργίας των καταστημάτων να είναι περισσότερες από τις ώρες εργασίας του προσωπικού. Τη θέση αυτή υποστήριζαν οι εξής δύο εργοδοτικές οργανώσεις:

1) Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Λιανικής Πωλήσεως Ελλάδος (ΣΕΛΠΕ)

2) Σύνδεσμος Επιχειρήσεων ΣΟΥΠΕΡ-ΜΑΡΚΕΤ (ΣΕΣΜΕ)".

Δηλαδή εργοδότες και εργαζόμενοι αντέδρασαν εντόνως στην τέταρτη θέση, όπως ευθύς αμέσως.

Από τις παραπάνω τέσσερις θέσεις η μεγάλη και έντονη αντίθεση εντοπίστηκε στην πρόταση για αποδέσμευση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων από το ωράριο εργασίας του προσωπικού που πρότειναν οι δύο οργανώσεις (ΣΕΑΠΕ-ΣΕΣΜΕ) που εκπροσωπούν τα μεγάλα καταστήματα (ΣΟΥΠΕΡ-MARKET).

Εναντίον αυτής της θέσης εμφανίστηκαν ενωμένες οι οργανώσεις των εργαζομένων με τις οργανώσεις των μικρών και μεσαίων καταστηματαρχών.

Ως προς το "αποδεσμευμένο" ωράριο λειτουργίας διατυπώθηκαν οι εξής αιτιολογίες:

1. Οι οργανώσεις (εργοδοτικές) που το επιθυμούν υποστηρίζουν ότι με το να λειτουργούν περισσότερες ώρες τα καταστήματα, εξυπηρετείται καλύτερα το καταναλωτικό κοινό και ότι το σύστημα αυτό ακολουθείται και στο ευρωπαϊκό χώρο.
2. Οι οργανώσεις (εργατικές και εργοδοτικές) που τάσσονται κατά του αποδεσμευμένου ωραρίου υποστηρίζουν ότι το ωράριο αυτό ευνοεί τα μεγάλα καταστήματα, που μπορούν να κάνουν και τρίτη βάρδια οπότε τα μικρά και τα μικρομεσαία καταστήματα θα κλείσουν. Ο αφανισμός αυτός των μικρών καταστημάτων θα επιφέρει ανεργία στον κλάδο των εμποροϋπαλλήλων, πανταπωλοϋπαλλήλων, μανάβικων, χασάπικων κ.λ.π. γιατί θα καταργηθούν θέσεις εργασίας που υπάρχουν σήμερα στα μικρά καταστήματα χωρίς να δημιουργηθούν αντίστοιχες θέσεις εργασίας στα μεγάλα καταστήματα, τα οποία θα μονοπωλήσουν την κατανάλωση. Επίσης το αποδεσμευμένο ωράριο θα αποβεί εξοντωτικό για τους καταστηματάρχες που εργάζονται οι ίδιοι χωρίς προσωπικό.

Οι απόψεις των ενδιαφερομένων οργανώσεων διαβιβάστηκαν στα Υπουργεία: α) Εσωτερικών, β) Εμπορίου, γ) Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος, λόγω του ενδιαφέροντος που παρουσιάζει το θέμα και γι' αυτά.

Υπολογίζεται ότι σε 40.000 θ' ανέλθουν οι άνεργοι υπάλληλοι των Καταστημάτων αυτών.

Στη Γαλλία 45.000 μικρομάγαζα έκλεισαν σ' ένα χρόνο.

3. ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ
ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

Κατά το έτος 1983 η ΓΣΕΕ κατάγγειλε την υπ' αρ. 1/82 απόφαση του ΔΑΔΔ Αθηνών που επέιχε θέση Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) και προέβαλε προς τις αντίστοιχες εργοδοτικές οργανώσεις του ιδιωτικού τομέα τα σχετικά αιτήματά της, μεταξύ των οποίων εδέσποζαν η εφαρμογή πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας και 40 ωρών εργασίας την εβδομάδα.

Για το λόγο αυτό και επειδή η Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που υπεγράφη τότε μεταξύ αυτής και του ΣΕΒ περιείχε ασάφειες με συνέπεια να αναπεμθεί στα συμβαλλόμενα μέρη προς διασαφήνιση των σχετικών όρων και επειδή οι παραπάνω συμβαλλόμενοι δεν συμφωνούσαν σ' αυτό . Σύμφωνα με το νόμο κλήθηκαν οι γενικώτερης σημασίας οργανώσεις σε κοινή σύσκεψη προκειμένου να γίνει διαμεσολάβηση προς επίλυση την εγερθείσας διένεξης.

Κλήθηκαν αφενός ο ΣΕΒ, η Γενική Συνομοσπονδία Βιοτεχνών Ελλάδας και οι τρεις μεγάλοι Εμπορικοί Σύλλογοι της χώρας, Αθηνών, Πειραιώς και Θεσ/νίκης και αφετέρου η ΓΣΕΕ .

Κλήθηκαν επίσης σε άτυπες συσκέψεις (μη προβλεπόμενες από το νόμο) και άλλες οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων

(Σύλλογοι Εμποροϋπαλλήλων Αθηνών και Πειραιώς, Σύλλογος Υπαλλήλων Βιβλίου - Χάρτου, Σύνδεσμος Εμπόρων Καταστηματαρχών Αθηνών, ο ΣΕΑΠΕ και ο ΣΕΣΜΕ) καθώς επίσης και οργανώσεις του Βιοτεχνικού κλάδου, προκειμένου να διατυπωθούν και να εισακουσθούν ευθέως οι απόψεις τους.

Κατά τις συσκέψεις αυτές, που πραγματοποιήθηκαν σε αλληπάληλες ημέρες του μηνός Ιουλίου 1983, οι μεν Εμπορικοί Σύλλογοι επέμειναν στη παλαιότερα αρχικά διατυπωθείσης απόψεις τους σύμφωνα προς τις οποίες θα πρέπει να γίνεται πιστή εφαρμογή της σχετικής Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, δηλαδή τρείς (3) ημέρες συνεχές ωράριο και τρείς διακεκομμένο και εδέχθησαν ακόμη μερική αποδέσμευση μέχρι όμως 48 ώρες την εβδομάδα.

4.- Οι Εμποροϋπάλληλοι Αθηνών και Πειραιώς τάχθησαν κατά της αποδέσμευσης του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων από το ωράριο απασχόλησης των μισθωτών. Και ζήτησαν την εφαρμογή συνεχούς ωραρίου εργασίας κατά τις ημέρες Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη από 8 π.μ. έως 4 μ.μ., τις ημέρες Δευτέρα και Παρασκευή όχι πρωϊνό και μόνον απογευματινό από 4 έως 9 μ.μ. Και κατά το Σάββατο από 8 π.μ. έως 2 μ.μ.

Σαν εναλλακτική λύση προέβαλαν την εφαρμογή του ισχύοντος ωραρίου λειτουργίας με την καθιέρωση μιας ακόμη ημέρας συνεχούς ωραρίου λειτουργίας, της Παρασκευής από τις 9.00 'το πρωϊ μέχρι τις 4.00 ' το απόγευμα.

Επίσης οι Εμποροϋπάλληλοι διευκρίνησαν ότι δεν επιθυμούν την εφαρμογή πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας.

Και στη διάσκεψη αυτή ο ΣΕΣΜΕ και ΣΕΛΠΕ ζήτησαν την αποδέσμευση του ωραρίου λειτουργίας από το ωράριο εργασίας και οπωσδήποτε την διατήρηση του ισχύοντος καθεστώτος των 48 ωρών λειτουργίας, η τυχόν απομάκρυνση από το οποίο θα δημιουργούσε προβλήματα οικονομικά στις επιχειρήσεις και προβλήματα ανεργίας στους εργαζόμενους. Οι παραπάνω οργανώσεις υποστήριξαν, όπως και κατά το προηγούμενο έτος, ότι με το να λειτουργούν περισσότερες ώρες τα καταστήματά τους εξυπηρετείται καλύτερα το καταναλωτικό κοινό και ότι αυτό το σύστημα ακολουθείται και στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Αντίθετοι προς την άποψη αυτή ήταν οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποι των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ισχυριζόμενοι ότι, τυχόν αποδέσμευση του ωραρίου λειτουργίας θα ευνοούσε τα μεγάλα καταστήματα σε βάρος των μικρών, και θα αύξανε έτσι το λειτουργικό κόστος των τελευταίων, πράγμα που θα οδηγήσει σε αθέμιτο ανταγωνισμό και σε τελικό αφανισμό των μικρών καταστημάτων, ενώ παράλληλα θα δημιουργούσε και οξύ κοινωνικό πρόβλημα με την ανεργία στον κλάδο των Εμποροϋπαλλήλων.

Ειδικότερα επισημάνθηκε ότι, οι απασχολούμενοι στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανέρχονται σε 30.000 μέσα στο λεκανοπέδιο Αττικής έναντι 6.000 που απασχολούνται στα Καταστήματα της δύναμης του ΣΕΛΠΕ και του ΣΕΣΜΕ.

5. Συμπέρασμα

1. Από τις αναπτυχθείσες απόψεις προκύπτει κατ'αρχήν η έντονη διαφωνία των ενδιαφερομένων μερών για τον καθορισμό του ωραρίου των εμπορικών καταστημάτων.

2. Με βάση τα όσα αναπτύχθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη και λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες στο εμπόριο και την αγορά εργασίας συνθήκες, θα μπορούσε να εφαρμοσθεί το ήδη ισχύον ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων με την καθιέρωση όμως συνεχούς ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων αυτών κατά την Παρασκευή από τις 9.30' το πρωί έως στις 4.30' το απόγευμα.

3. Δεν θεωρούμε ορθό το να επιχειρηθεί πλήρης αποδέσμευση του ωραρίου λειτουργίας από το ωράριο εργασίας του προσωπικού, γιατί αυτό θα σήμαινε αφανισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις τόσο σε βάρος των εργαζομένων που θα μείνουν άνεργοι 30.000 υπάλληλοι μόνο στο λεκανοπέδιο Αττικής, και πολλές δεκάδες χιλιάδες επίσης σ'όλη τη χώρα αν εφαρμοσθεί το μέτρο γενικά, όσο και των μικρομεσαίων καταστηματαρχών.

Για την ορθότητα των παραπάνω θέσεών μας συνηγορεί και το ότι στο θέμα της μη αποδέσμευσης, συμφωνούν όλοι οι εργαζόμενοι με την εργοδοτική πλευρά των μικρομεσαίων εμπόρων οι οποίοι αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία του εργοδοτικού κόσμου στο χώρο του εμπορίου, γιατί διαβλέπουν τον κίνδυνο που διατρέχουν.

Εμείς, όπως έχουμε επανειλημμένα διακηρύξει, είμαστε με την πλευρά των εργαζομένων και γενικότερα των ανθρώπων του μόχθου.

Γι' αυτό επαναλαμβάνουμε και πάλι ότι δεν υπάρχει ούτε σαν σκέψη η πλήρης αποδέσμευση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων από το ωράριο εργασίας των εργαζομένων.

Στόχος μας είναι η βελτίωση υπέρ των εργαζομένων του ωραρίου που ισχύει σήμερα. Προς αυτήν την κατεύθυνση και μόνο δεχόμαστε σχετικές προτάσεις και θα πραγματοποιήσουμε στο μέλλον διαβουλεύσεις.